

- здобуття навичок у розв'язанні галузевих, загальних локальних і регіональних екологічних проблем, уміння користуватися екологічними нормативно-правовими документами;
  - вміння активно користуватись сучасними інформаційними технологіями для вирішення екологічних завдань;
  - формування активної громадської позиції щодо вирішення проблем захисту довкілля і збереження біосфери;
  - розвиток усвідомлення реальності екологічної кризи і шляхів її запобігання;
  - розвиток здатності оцінювати екологічні ситуації і здійснювати заходи по охороні довкілля з позицій сучасної екології, політики, економіки, законодавства;
  - розвиток необхідного обсягу практичних екологічних знань в галузі охорони довкілля та раціонального природокористування, уміння самостійно аналізувати і моделювати екологічні ситуації з орієнтацією на управління ними.
- Таким чином, вирішення екологічних і соціальних проблем як глобального, так і регіонального характеру можливо лише за умови створення нового типу екологічної культури, екологізації освіти відповідно до актуальних потреб особистості та суспільства в цілому.

Література:

1. Самохвалова А.І., Онищенко Н. Г. Вища екологічна освіта в Україні та принципи її якісного забезпечення. Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку: матеріали Міжнародної наукової конференції (29-30 березня 2019 р., м.Дніпро). Частина І. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. Дніпро: СПД «Охотник», 2019. С. 86 – 87.
2. Крисаченко В.С. Хилько М.І. Екологія. Культура. Політика: концептуальні засади сучасного розвитку. К.: Знання, 2001.
3. Екологічна освіта як складова частина стратегії сталого розвитку. URL: http://archive.mama-86.org/archive/ecodemocracy/skyba_u.htm
4. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

УДК 811. 161. 2

М. С. Скидан, Я. А. Скидан, аспіранти кафедри української мови
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

Сучасні реалії вимагають від кожного з нас сучасного підходу до вирішення усіх питань, у тому числі й тих, що пов'язані з викладанням української мови здобувачам освіти. В умовах карантинних обмежень викладачі та студенти були вимушені пристосуватися до особливостей дистанційного навчання. Хоча, на нашу думку, багато в чому це стало позитивним явищем, адже стимулювало більший та глибший рівень самоосвіти здобувачів, що є неодмінною складовою успішного опанування будь-якої дисципліни.

Використання різних платформ для проведення занять (таких як Zoom, Skype, Google Meet та ін.) дозволило без втраг налаштувати живе спілкування, а наявність інтернет-сервісів для навчання урізноманітнила систему викладання

та дозволила надати здобувачам освіти більшу свободу: відеоуроки можна переглядати по декілька разів, якщо це потрібно; за допомогою мобільних застосунків можна зручно повторювати матеріал; інтернет-тестування сприяють кращому засвоєнню тем.

Останнім часом зростає інтерес дослідників до проблем навчання мови в контексті культури різних народів. Тому розробка проблеми взаємовідносин мови та культури на сьогодні є надзвичайно актуальною, особливо в галузі навчання українській мові як іноземній. Лінгвокультурологічний підхід до викладання української мови як іноземної у наш час виявляється найбільш затребуваним, оскільки стає важливою необхідністю форсування лінгвокультурологічної компетенції в контексті формування комунікативної як основної мети навчання мові. Варто зазначити, що при такому підході викладач обов'язково повинен враховувати специфіку рідної культури здобувачів освіти, зокрема їхні релігійні уподобання, але при цьому дати уявлення про історію, культуру, побут та традиції України.

Полегшення засвоєння нової мови та сприйняття нової культури передбачає певний симбіоз, адже заглиблення семантики до «предметної синтагматики» забезпечує здатність аналізувати вербалізований об'єкт культури як єдність мовної та позамовної сутності [1: с. 152]. За словами Висоцької З.І., «однією з найважливіших постає проблема пристосування до регіональної субкультури та її мови» [2: с. 1]. Це пояснюється тим, що вони знають особливості мови своєї рідної країни чи регіону і при оволодінні іноземною мовою поводяться як «чужі». У наслідок цього виникають незрозуміння та непорозуміння у процесі спілкування. У багатьох наукових працях та навчально-методичній літературі одне з важливих місць посідає лінгвокультурологічний аспект. Важливо враховувати цей аспект у практичній діяльності викладачів української мови як іноземної тому, що інтерес до нації, її мови, культури, історії, духовних цінностей виникає лише тоді, коли на заняттях студент поступово оволодіває цією інформацією.

Лінгвокультурологічна компетентність – це сформованість «розуміння національно-культурної специфіки мовленнєвої поведінки, звичаїв, правил, норм, соціальних умов, ритуалів, соціальних стереотипів народів України, зафіксованих в їхніх мовах і культурах, виховання толерантного ставлення до представників інших народів» [3: с. 195]. Д. І. Башуріна під лінгвокультурологічною компетенцією розуміє систему знань про культуру, яка втілена в певній національній мові, та комплекс умінь з оперування цими знаннями [4: с. 35].

Тому викладачам варто користуватися усіма можливими засобами для адаптації та мовно-культурного заглиблення іноземних студентів: прослуховування українських пісень, демонстрування мультиплікації та уривків українського відео, відвідування музеїв та виставок, наочне використання на заняттях національних предметів побуту на одягу – усе це значною мірою підвищує інтерес здобувачів освіти до культури та мови України та полегшує сприйняття лінгвокультурного матеріалу. Важливо підкреслити, що дистанційна форма навчання ніяк не впливає на наведені методики: більшість музеїв пропонує якісні онлайн-екскурсії, а перегляд фото, відео або графічних матеріалів не залежить від форми проведення заняття.

Вважаємо основними завданнями викладачів сприяти адаптації студентів-іноземців до життя та навчання за умов українськомовного середовища; формувати в іноземців мовленнєву, лінгвістичну, соціокультурну компетенції; забезпечити знання базових понять мови та культури; розвивати уміння

міжкультурного спілкування, толерантного ставлення до культур і релігійних переконань інших; виховувати повагу до українського народу, його традицій і цінностей; виховувати культуру спілкування, культуру мислення та культуру поведінки.

Література:

1. Воробьев В. В. Лингвокультурология: теория и методы / В. В. Воробьев. – М.: Изд-во РУДН, 1997. – 336 с.
2. Висоцька З.І. Культурологічний аспект у викладанні української мови як іноземної / З.І. Висоцька, Н.А. Ковальська // Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі». – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2008. – 2 с.
3. Музыка Т. Є. Лінгвокультурологічний аспект викладання української мови (як іноземної) // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. — 2016. – Випуск десятий. – С. 193-196.
4. Башурина Д. И. Формирование лингвокультурологической компетенции иностранных студентов-филологов при обучении русским паремиям: дис. канд. пед. наук. 13.00.02. – Санкт-Петербург, 2005. – 242 с.

УДК 004.032.6 : 37.016 : 54

С.М. Тютюко, викладач

ВСП «Харківський фаховий коледж харчової промисловості Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка»

м. Харків, Україна

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЛЕКЦІЙ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

В сучасному освітньому процесі дуже гостро стоїть питання про мотивацію тих, що навчаються, яка проявляється в їх інтересах і схильностях, що забезпечують увагу до змісту освіти і способів його придбання. Рішення основних завдань освіти багато в чому залежить від того, наскільки студент здатний самостійно знаходити і засвоювати необхідну інформацію і, що особливо важливо, бачити взаємозв'язок засвоєного матеріалу з іншими дисциплінами і своєю майбутньою професією.

Проте розвиток цивілізації звів практично до мінімуму здатності людини сприймати світ рівномірно за допомогою органів чуття, даних йому природою. У своїй книзі "Мистецтво презентації" Д. Рюе приводить дані про особливості сприйняття інформації сучасною людиною: "...люди сприймають інформацію в наступних співвідношеннях: на 1 % через смак; на 2 % за допомогою дотику; на 4 % за допомогою нюху; на 10 % на слух; на 83 % візуально. При цьому люди зазвичай запам'ятовують: 10 % прочитаного; 20 % почутого; 30 % побаченого; 50 % того, що вони почули і побачили; 70 % того, що вони сказали і записали; 90 % того, що вони сказали в той час, коли вони що-небудь робили і говорили". У цій ситуації викладачеві необхідно використати нові прогресивні технології навчання і виховання студентів.

Використання мультимедійних презентацій при читанні лекцій забезпечує наочність, яка сприяє комплексному сприйняттю і кращому запам'ятовуванню матеріалу.

Термін "презентація" в перекладі з англійського означає "представлення" якої-небудь інформації. Під мультимедійною презентацією (відеопрезентацією) розуміють лекційний матеріал з використанням відео, комп'ютерної графіки і